

Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Jaromíra Jirsy jako soudce zpravodaje a soudců Vladimíra Sládečka a Pavla Šámala o ústavní stížnosti stěžovatele Gabriela Figel'a, zastoupeného Mgr. Ivetou Kubica Magnuskovou, advokátkou se sídlem ve Frýdku-Místku, Ó. Lysohorského 702, proti rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 38/2022-45 ze dne 2. 6. 2022 a rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 6 A 93/2019-101 ze dne 13. 1. 2022, za účasti Nejvyššího správního soudu a Městského soudu v Praze, jako účastníků řízení, a Ministerstva životního prostředí, se sídlem v Praze 10, Vršovická 1442/65, jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění:

1. Stěžovateli byla rozhodnutím České inspekce životního prostředí č. j. ČIŽP/49/2019/1231 ze dne 4. 2. 2019 uložena pokuta ve výši 280 000 Kč za přešůpek podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. 282/1991 Sb."), kterého se dopustil tím, že v rozmezí let 2014 až 2017 neprovedl jako vlastník hospodářského lesa včasné vytěžení a následnou účinnou asanaci stromů napadených kalamitním druhem lýkožroutem smrkovým (kůrovcem), čímž z nedbalosti vytvořil podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů a svým jednáním ohrozil životní prostředí v lesích. Rozhodnutí České inspekce životního prostředí bylo (vyjma jedné části) potvrzeno rozhodnutím vedlejšího účastníka č. j. MZP/2019/580/422 ze dne 15. 4. 2019.

2. Proti rozhodnutí vedlejšího účastníka brožil stěžovatel správní žalobou, již Městský soud v Praze (dále jen "městský soud") rozsudkem č. j. 6 A 93/2019-45 ze dne 17. 9. 2020 zamítl. Na základě kasační stížnosti stěžovatele Nejvyšší správní soud (dále též jako "NSS") rozsudek městského soudu zrušil svým rozsudkem č. j. 1 As 381/2020-43 ze dne 22. 7. 2021 a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud následně napadeným rozsudkem (v pořadí druhým) správní žalobu stěžovatele jako nedůvodnou zamítl. Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, kterou zamítl NSS napadeným rozsudkem jako nedůvodnou.

3. Včasnou a přípustnou ústavní stížností se stěžovatel jako osoba oprávněná a řádně zastoupená advokátem [k podmínkám řízení viz § 30 odst. 1, § 72 odst. 3 a § 75 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb. o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu")] domáhá zrušení napadených rozhodnutí; tvrdí, že jimi byla porušena jeho ústavně zaručená práva v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina") a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "Úmluva"). Dále stěžovatel namítá porušení čl. 17 Úmluvy a čl. 2 odst. 2 Listiny.

4. Podstata stěžovatelovy argumentace tkví v tom, že jemu uložená pokuta za spáchání přešůpku je nepřiměřená. Správní soudy nepřihlédly ke všem okolnostem majícím vliv na zjevnou nepřiměřenost trestu a jeho likvidační charakter. Předně nezohlednily obvyklou výši pokuty za obdobné přešůpky pohybující se v řádech tisíců korun. Správní soudy nevzaly v potaz hodnotu a rozlohu předmětného pozemku, na kterém mělo k vytýkanému jednání dojít, ani skutečnost, že stěžovatel jako neprofesionál přijal opatření užívaná v Národním parku Šumava. Stěžovatel má za to, že při ukládání správního trestu vycházel správní orgán i ze vzájemných "nesympatií", byla-li mu uložena ještě před zahájením daného řízení o přešůpku pokuta ve výši 100 000 Kč. Správní soudy dále nesprávně přihlédly k předloženým výpisům z obchodního rejstříku společností, v nichž je stěžovatel činný, které byly datovány ke dni 3. 1. 2022 (stejně jako přiložené výpisy z katastru nemovitostí), a nikoli ke stavu v době ukládání správního trestu. Nadto nemovitý majetek těchto společností již v době rozhodování správními soudy nebyl zatížen zástavními právy. Zjištění informací o majetkových a výdělkových poměrech stěžovatele bylo proto nedostatečné.

5. Ústavní stížnost je zjevně neopodstatněná.

6. Ústavní soud není další přezkumnou instancí a zásadně není oprávněn zasahovat do rozhodovací činnosti jiných orgánů veřejné moci, neboť je podle čl. 83 Ústavy České republiky soudním orgánem ústavnosti. Jeho pravomoc je založena výlučně k přezkumu rozhodnutí z hlediska dodržení ústavněprávních principů. Proto vedení řízení, zjišťování a hodnocení skutkového stavu, výklad podústavního (správního) práva a jeho aplikace na jednotlivý případ je v zásadě věcí obecných (správních) soudů a o zásahu Ústavního soudu do jejich rozhodovací činnosti lze uvažovat pouze za situace, kdy je jejich rozhodování stíženo vadami, které mají za následek porušení ústavnosti [srov. např. nálezn sp. zn. Pl. ÚS 85/06 ze dne 25. 9. 2007 (N 148/46 SbNU 471)] - takové vady v nyní projednávané věci Ústavní soud nezjistil.

7. Argumentace stěžovatele představuje primárně polemiku s právními a skutkovými závěry učiněnými správními soudy ohledně přiměřenosti jemu uložené pokuty, jejichž přehodnocení se po Ústavním soudu dožaduje. Ústavní soud přitom považuje způsob, jakým se správní soudy vypořádaly s jednotlivými námitkami stěžovatele (jež v ústavní stížnosti reprodukuje), za ústavně konformní. Napadená rozhodnutí jsou řádně a logicky odůvodněná, srozumitelná, nevybočují ze zákonného rámce a nevykazují známky svévole.

8. Ústavní soud odkazuje na podrobná rozhodnutí správních soudů a pouze stručně rekapituluje jejich odpovědi na stěžovatelovy námitky. K tvrzené nepřiměřenosti výše pokuty ve vztahu k její výši v obdobných věcech uvedl, že správní orgány při odůvodňování výše sankce postupují s přihlédnutím k individuálním okolnostem případu (viz bod 23 rozsudku městského soudu), k čemuž NSS doplnil, že (obecně) může být pokuta sama o sobě vysoká, ale nepřijatelný je až její likvidační charakter (viz bod 18 rozsudku NSS), který v nyní projednávané věci prokázán nebyl. Městský soud dále uvedl, že stěžovatel nebyl potrestán za činnost, která by přímo souvisela s vlastnictvím pozemku, ale za dlouhodobou nečinnost při péči o lesní porosty, a proto hodnota pozemku není rozhodná (viz bod 21 rozsudku městského soudu). Není ani rozhodné, že stěžovateli byla uložena pořádková pokuta ve výši 100 000 Kč, neboť ta směřuje k ochraně odlišného objektu přestupku (viz bod 18 rozsudku NSS). Rovněž se správní soudy řádně zabývaly majetkovými a příjmovými poměry stěžovatele; ostatně právě jejich nedostatečné zjištění bylo důvodem pro kasaci prvního rozhodnutí městského soudu Nejvyšším správním soudem. Správní soudy také vyložily, že stěžovatel ani k výzvě soudu nekonkretizoval omezení vlastnického práva k jeho nemovitostem při posuzování majetkové situace (viz bod 19 rozsudku městského soudu či bod 17 rozsudku NSS); stejně tak se vyjádřily i k jeho účasti v obchodních společnostech a použitelnosti souvisejících výpisů z veřejných rejstříků (viz bod 20 rozsudku městského soudu a bod 17 rozsudku NSS).

9. Ústavní soud na okraj uvádí, že v minulosti shledal jako ústavně konformní rozhodnutí v řízeních, v nichž se uložené pokuty za přestupky podle § 4 odst. 1 zákona č. 282/1991 Sb. pohybovaly v rádech několika stovek tisíc (viz např. usnesení sp. zn. I. ÚS 3054/19 ze dne 8. 10. 2019 či usnesení sp. zn. II. ÚS 683/04 ze dne 6. 10. 2005; všechna rozhodnutí jsou dostupná na <https://nalus.usoud.cz>), dokonce i milionů korun (viz usnesení sp. zn. I. ÚS 971/15 ze dne 2. 11. 2015). Uložená pokuta ve výši 280 000 Kč se může jevit jako vysoká, avšak bylo-li prokázáno, že se delikt stal, stěžovatel je za něj odpovědný, jde o případ odůvodňující sankci až do výše 5 000 000 Kč a správní soudy odůvodnily, proč nejde o nepřiměřenou výši pokuty, není zde prostor pro výjimečnou ingerenci Ústavního soudu.

10. Ústavní soud proto ústavní stížnost mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků odmítl podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu jako návrh zjevně neopodstatněný.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2022

Jaromír Jirsa v. r.
předseda senátu